

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI
Artur Chojecki

Olsztyn, dnia 19 maja 2016 r.

IGR-XI.431.1.2016

**Szanowna Pani
Małgorzata Chyziak
Starosta Olsztyński
Pl. Bema 5
19-400 Olsztyn**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Olsztynie, Plac Bema 5, 10-516 Olsztyn, Regon 510750427, NIP 739-296-83-25, miejsce kontroli - siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Mirosław Pampuch - Starosta, wybrany na stanowisko w dniu 30.11.2010 r., pełnił obowiązki do 1.12.2014 r.,
2. Małgorzata Chyziak - Starosta, wybrana na stanowisko w dniu 1.12.2014 r.,
3. Waclaw Bartnik - Dyrektor Wydziału Gospodarowania Środowiskiem, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1.07.1999 r., pełnił obowiązki do 30.06.2013 r.,
4. Aneta Świeczkowska - zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 21.11.2000 r., od dnia 1.07.2007 r. - Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarowania Środowiskiem, od dnia 16.08.2013 r., p. o. Dyrektora Wydziału Gospodarowania Środowiskiem, od dnia 01.11.2013 r., Dyrektor Wydziału Gospodarowania Środowiskiem,
5. Wojciech Dobrzeński - Inspektor w Wydziale Gospodarowania Środowiskiem, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1.07.1999 r.,
6. Krzysztof Krupiński - Inspektor w Wydziale Gospodarowania Środowiskiem, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 17.03.2014 r.,

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury, Geodezji i Rolnictwa Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Barbara Mitros - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 15/16 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-VI.0030.147.2016** z dnia 2 marca 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli 12),
- Anna Czerwińska - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 30/15 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-VI.0030.148.2016** z dnia 2 marca 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego, (akta kontroli, str. 13).

Termin kontroli: 7 - 8 marca 2016 roku.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2016.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: sprawdzenie sposobu wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych z kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 29-30 października 2012 r., zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z 29 stycznia 2013 r., znak: IGR-XI.431.6.2012,
- okres objęty kontrolą: od dnia 1 lutego 2013 r. (tj. od dnia przyjęcia przez Starostę do realizacji zaleceń pokontrolnych) do dnia rozpoczęcia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 ze zm.), zwanej dalej „OGRiL” oraz art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r., poz. 196 ze zm.) zwanej dalej „Pgg”.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Bieżąca kontrola była kontrolą sprawdzającą sposób wykorzystania uwag i wykonania zaleceń z kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 29-30 października 2012 r. w zakresie prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, realizowanych na podstawie ustawy „OGRiL” oraz weryfikacji przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopaliny i dowodów potwierdzających wniesienie opłaty eksploatacyjnej, a w przypadku niedopełnienia przez przedsiębiorcę tego obowiązku w wyznaczonym ustawą „Pgg” terminie, wydania decyzji określających wysokość należnej opłaty eksploatacyjnej.

W wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z 29 stycznia 2013 r., znak: IGR-XI.431.6.2012, zalecono:

1. Ustalenie kierunku rekultywacji gruntów dla koncesji udzielonych: Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Wysoka Dąbrowa i Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Mątki Kolonia,
2. Rzetelną weryfikację przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopaliny oraz o uiszczaniu opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości regulowania zobowiązań z tego tytułu,
3. Uwzględnianie w wydawanych kolejnych decyzjach w sprawie rekultywacji elementów, określonych w art. 22 ust. 1 tj.:
  - a) stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalonego na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5,
  - b) osoby obowiązanej do rekultywacji gruntów,
  - c) kierunku i terminu wykonania rekultywacji gruntów,
  - d) uznania rekultywacji gruntów za zakończoną.
4. Wyezekwowanie od przedsiębiorców, którzy otrzymali koncesję na wydobywanie kopaliny pospolitych i dla których ustalony został kierunek rekultywacji gruntów, obowiązku przedkładania informacji, określonych w art. 22 ust. 3 ustawy „OGRiL”,

5. Przeprowadzanie kontroli wykonania rekultywacji gruntów, co najmniej raz w roku (art. 27 ust. 3 ustawy „OGRiL”),
6. Wyegzekwowanie opracowania przez przedsiębiorcę dokumentacji rekultywacji gruntów, co wynika z art. 27 ust. 3 ustawy „OGRiL”.

Starosta, pismem z 30 grudnia 2013 r., znak: GŚ-III.6122.7.2012.WD przekazał informację, że:

- wystąpił z pismem do Geologa Wojewódzkiego z prośbą o rozszerzenie zapisów w koncesjach wydawanych przez Marszałka Województwa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie rekultywacji,
- powiadomił przedsiębiorców posiadających koncesje udzielone przez Marszałka Województwa o obowiązku wystąpienia do Starosty z wnioskiem o ustalenie kierunku rekultywacji i obowiązku składania do 28 lutego każdego roku informacji o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji,
- ustalono kierunek rekultywacji dla Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Wysoka Dąbrowa, w przypadku PPHU dokumentacja dotycząca rekultywacji jest w trakcie opracowywania i przedsiębiorca zobowiązał się do jej złożenia,
- w roku 2013, na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy „OGRiL” skontrolowano postęp prac rekultywacyjnych prowadzonych na terenie złóż Kronowo i Zerbuń,
- weryfikowano na bieżąco informacje o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Przedmiotem badania realizacji poszczególnych zaleceń pokontrolnych było:

Ad. 1. Sprawdzenie, czy Starosta ustalił kierunek rekultywacji gruntów dla koncesji udzielonej Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Wysoka Dąbrowa i Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu ze złoża Mątki Kolonia.

W wyniku weryfikacji dokumentacji przedłożonej podczas kontroli stwierdzono, że Starosta Olsztyński w dniu 12 czerwca 2013 r. decyzją, znak: GŚ-III.6122.2.14.2013.WD ustalił rolny kierunek rekultywacji Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu dla złoża Wysoka Dąbrowa. Natomiast decyzją z dnia 28 lipca 2015 r., znak: GS-III.6122.11.2015.WD ustalono rolny kierunek rekultywacji Przedsiębiorstwu Produkcyjno - Handlowo -Usługowemu dla złoża Mątki Kolonia.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że Starosta wykonał zalecenia pokontrolne Wojewody w ww. zakresie (akta kontroli, str. 36-37).

Ad. 2. Sprawdzenie, czy Starosta rzetelnie weryfikował przedkładane przez przedsiębiorców informacje o wielkości wydobycia kopalin oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że Starosta w latach 2014 - 2015 rzetelnie weryfikował przedkładane przez przedsiębiorców informacje o wielkości wydobycia kopalin oraz dowody wniesienia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty.

Jednocześnie stwierdzono, że w przypadku informacji przedłożonych przez przedsiębiorcę Usługi Transportowe dla złóż: Nowe Włóki II, Nowe Włóki III, Nowe Włóki IV, Lichtajny i Lichtajny I, dotyczących pierwszego półrocza 2013 r.

przedsiębiorca do wyliczenia opłaty za wydobytą kopalinę przyjął błędną stawkę opłaty eksploatacyjnej w wysokości 0,51 zł za tonę, zamiast obowiązującej w tym okresie stawki 0,53 zł.

Zgodnie z art. 138 ustawy „Pgg” w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

Ustalono, że Starosta nie wydał w powyższym przypadku decyzji określającej wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy, co stanowi nieprawidłowość i skutkuje naruszeniem art. 138 ustawy „Pgg”. Przyczyną nieprawidłowości jest nieprzestrzeganie zapisów art. 138 ww. ustawy.

Nadmienić należy, że w trakcie trwania kontroli Starosta podjął czynności w celu wydania stosownej decyzji.

W związku z powyższym kontrolujący stwierdzają, że zalecenie pokontrolne w zakresie weryfikacji dokumentacji w tym zakresie dotyczące dokumentacji za lata 2014-2015 zostało zrealizowane. Natomiast w 2013 r., Starosta, jako organ koncesyjny w niewystarczającym zakresie weryfikował przedkładane przez przedsiębiorców informacje o wielkości wydobywania. Zatem zalecenie pokontrolne w odniesieniu do weryfikacji przedkładanych przez przedsiębiorców informacji w roku 2013 nie zostało zrealizowane (akta kontroli, str. 39-44).

Ad. 3. Sprawdzenie, czy decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określają elementy określone w ustawie:

- a) stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie opinii, o których mowa w art. 28 ust. 5, który mówi, że rozmiar ograniczenia wartości użytkowej gruntów ustala się na podstawie dwóch odrębnych decyzji rzeczoznawców,**
- b) osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów,**
- c) kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów,**
- d) uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.**

W kontrolowanym okresie, Starosta wydał 20 decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określających osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów, kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów oraz 2 decyzje zmieniające kierunek rekultywacji. Ponadto, w kontrolowanym okresie, Starosta wydał 5 decyzji, dotyczących uznania rekultywacji za zakończoną.

Starosta nie wydawał natomiast decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów. Z wyjaśnień uzyskanych od Pani Anety Świeczkowskiej Dyrektora Wydziału Gospodarowania Środowiskiem wynika, że dopiero w 2015 r., po konsultacjach z przedstawicielem Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie podjęta została decyzja, że optymalnym terminem wydawania decyzji określającej stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów jest okres przed uznaniem rekultywacji za zakończoną. Wówczas inwestor będzie przedstawiał Staroście sporządzoną przez klasyfikatora opinię, dotyczącą stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów w formie określenia aktualnej klasy gleby. Następnie wyznaczony przez geodetę powiatowego niezależny klasyfikator wyda drugą niezależną opinię dotyczącą klasy gruntu. Na podstawie tych 2 opinii Starosta wyda decyzję określającą stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów. Natomiast po wydaniu tej decyzji będzie prowadzone postępowanie w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną.

Brak decyzji dotyczących określenia stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów stanowi nieprawidłowość, co skutkuje naruszeniem zapisu art. 22 ust. 1 ustawy „OGRiL” (akta kontroli, str. 35-37).

Stwierdzono, że Starosta wykonał zalecenia pokontrolne Wojewody w zakresie wydawania decyzji w sprawie rekultywacji określających osobę kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów oraz o uznaniu rekultywacji gruntów za zakończoną, nie wykonał natomiast zalecenia w zakresie wydawania decyzji określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów.

Ad. 4. Sprawdzenie, czy organ egzekwował od osób zobowiązanych do przekazywania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Z analizy dokumentacji wynika, że informacje w powyższej sprawie za 2013 r. przedłożyło 5 z 11 zobowiązanych przedsiębiorców, za rok 2014 informacje przedłożyło 7 z 13 przedsiębiorców, zaś w 2015 roku informacje przekazało Staroście 7 z 17 przedsiębiorców (akta kontroli, str. 36-37).

W związku z tym, iż Starosta podejmował działania w celu uzyskania od osób obowiązanych do rekultywacji, wymaganych ustawą informacji w zakresie gruntów podlegających rekultywacji, stwierdzono, że zalecenie Wojewody w ww. zakresie zostało wykonane.

Ad. 5. Sprawdzenie, czy Starosta przeprowadzał cykliczne, to jest co najmniej raz w roku, kontrole wykonania rekultywacji gruntów.

W 2013 r. Starosta przeprowadził 2 kontrole dotyczące rekultywacji gruntów, z czego jedna dotyczyła zakończenia rekultywacji i zagospodarowania gruntów po wydobyciu kopalin ze złóż: Kronowo Kolonia i Kronowo Kolonia II, a druga kontrola ukierunkowana była na sposób przeprowadzania rekultywacji złoża Zerbuń. W roku 2014 przeprowadzono 4 kontrole na terenach, na których zakończono proces rekultywacji, natomiast w 2015 r. Starosta przeprowadził 13 kontroli rekultywacji gruntów.

Stwierdzono, że nie przeprowadzono cyklicznych kontroli wykonania rekultywacji gruntów u wszystkich przedsiębiorców, dla których został ustalony kierunek rekultywacji gruntów (akta kontroli, str. 36-37). Zatem należy uznać, że Starosta nie wykonał zalecenia w ww. zakresie, ponieważ kontrolą nie objął wszystkich podmiotów zobowiązanych do wykonania rekultywacji gruntów.

Brak cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji stanowi uchybienie i wynika z nieprzestrzegania przez Starostę zapisów ustawy „OGRiL” i skutkuje naruszeniem zapisu art. 27 ust. 3 ww. ustawy.

Ad. 6. Sprawdzenie, czy Starosta wyegzekwował od podmiotów, które uzyskały koncesje na wydobycie kopalin oraz którym ustalono kierunek rekultywacji obowiązek opracowania i przedłożenia dokumentacji rekultywacji gruntów.

Po analizie dokumentów stwierdzono, że przedsiębiorcy którzy uzyskali koncesje na wydobycie kopalin i którym ustalono kierunek rekultywacji przedłożyli dokumentację rekultywacji tych gruntów (akta kontroli, str. 36-37).

W związku z powyższym, należy uznać, że zalecenie pokontrolne w ww. zakresie zostało zrealizowane.

Na podstawie ustaleń, kontrolerzy stwierdzają, iż zalecenia pokontrolne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 29 stycznia 2013 r., dotyczące realizacji przez Starostę zadań, wynikających z ustawy zostały:

- zrealizowane w zakresie ustalenia kierunku rekultywacji gruntów dla koncesji udzielonej Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża Wysoka Dąbrowa i Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu ze złoża Mątki Kolonia,
- niezrealizowane w 2013 r. w zakresie rzetelnego weryfikowania przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopalin oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty,
- zrealizowane w latach 2014 – 2015 w zakresie rzetelnego weryfikowania przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopalin oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty,
- zrealizowane w zakresie wydawania decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określających osobę zobowiązaną do rekultywacji, kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów oraz o uznaniu rekultywacji gruntów za zakończoną,
- niezrealizowane w zakresie wydawania decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów,
- zrealizowane w zakresie egzekwowania od osób zobowiązanych do przekazywania w terminie do 28 lutego każdego roku, informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji,
- niezrealizowane w zakresie, przeprowadzania cyklicznych kontroli wykonania rekultywacji gruntów,
- zrealizowane w zakresie wyegzekwowania od podmiotów, które uzyskały koncesje na wydobycie kopalin oraz którym ustalono kierunek rekultywacji, obowiązku opracowania i przedłożenia dokumentacji rekultywacji gruntów.

Do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego z dnia 6 kwietnia 2016 r., znak: IGR-XI.431.1.2016 zostały wniesione przez Starostę Olsztyńskiego Panią Małgorzatę Chyziak, pismem z dnia 12 kwietnia 2016 r., znak: Or-I.1710.4.2016 zastrzeżenia dotyczące niezrealizowania w 2013 r. zalecenia pokontrolnego w zakresie rzetelnego weryfikowania przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopalin oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty.

Wniesione zastrzeżenia rozpatrzone zostały przez kierownika komórki ds. kontroli. Stanowisko do zastrzeżeń kierownika komórki do spraw kontroli zostało przedstawione Staroście Olsztyńskiemu w piśmie z dnia 28 kwietnia 2016 r., znak: IGR-XI.431.1.2016. Powyższe zastrzeżenia zostały oddalone w całości.

Mając na uwadze powyższe ustalenia wnoszę o:

- 1) wydanie decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów,
- 2) przeprowadzanie cyklicznych kontroli wykonania rekultywacji gruntów.

Nadmienić należy, że Starosta Olsztyński, do pisma z dnia 12 kwietnia 2016 r., znak: Or-I.1710.4.2016 dołączył kserokopie decyzji z dnia 5 kwietnia br., znak:

- GŚ-II.6520.9.2016.KK,
- GŚ-II.6520.10.2016.KK,
- GŚ-II.6520.11.2016.KK,

- GŚ-II.6520.12.2016.KK,
- GŚ-II.6520.13.2016.KK,

potwierdzające, że jako organ koncesyjny określił, w drodze decyzji, prawidłową wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w pierwszym półroczu 2013 r. dla przedsiębiorcy Usługi Transportowe ..... dla złóż: Nowe Włóki II, Nowe Włóki III, Nowe Włóki IV, Lichtajny i Lichtajny I.

Zatem, nieprawidłowość dotycząca realizacji zadań w 2013 r. w zakresie rzetelnego weryfikowania przedkładanych przez przedsiębiorców informacji o wielkości wydobycia kopalin oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, zwłaszcza pod kątem terminowości wniesienia opłaty, została już usunięta.

Proszę Panią Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko - Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

.....
Artur Chojecki.....

(pieczęć i podpis Wojewody Warmińsko-Mazurskiego)